VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam, 221. szám
1969. SZEPTEMBER 24., SZERDA
Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hétköznap 8, vasárnap 12 oldalon.
ÁRA: 80 FILLÉR

Országos ünnep az első fölszabadult községben

Fölvonulás a szabadítók útján

Emlékműavatás

Fehér Lajos beszélt a battonyai nagygyűlésen

Szabad életének negyedszázados évfordulóját ünnepelte kedden Battonya, hazánk elsőként felszabadult határszéli községe. A második ukrán front 18. harckocsizó hadtestének egy felderítő szakasza 1944. szeptember 23-án Battonyánál átlépte a román—magyar határt és ezzel megkezdődött hazánk felszabadítása. Malinovszkij marsall csapatainak bal szárnya Szeged irányában tört előre, átkelt a Tiszán és megvetette lábát a folyó jobb partján.

Kora reggel zenés ébresztő köszöntötte Battonya lakóit, s az ország minden tájáról összegyűlt népes vendégsereget. Valamivel 10 óra előtt megindult a Viharsarok fiataljainak színpompás menete: hétezer úttörő, diák és ifjúmunkás járta végig azt az útvonalat, amelyet a felszabadító harcosok a határtól Battonyáig megtettek. Amikor a spontán csatlakozóktól alaposan megszaporodott menet a főtérre ért, megkezdődött a felszabadulási nagygyűlés. A fiatalok üdvözölték a megjelent vendégeket, köztük *Fehér* Lajost, az MSZMP Politikai Bizottságának tagját, a kormány elnökhelyettesét, *Czinege* Lajos vezérezredest, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagját, honvédelmi minisztert, *Méhes* Lajost, a KISZ Központi Bizottságának első titkárát, *dr. Erdei* Ferencet, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkárát, *Puja* Frigyest, a külügyminiszter első helyettesét.

A magyar és a szovjet himnusz hangjai után *Palkó* Lajos, a községi pártbizottság titkára nyitotta meg a nagygyűlést, majd Fehér Lajos mondott ünnepi beszédet.

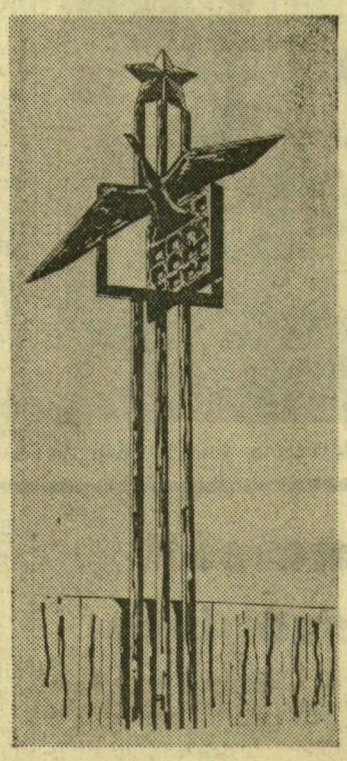

Képeinken: Fehér Lajos miniszterelnök-helyettes és Czinege Lajos honvédelmi miniszter az ünneplő Battonya főterén, a község vezetőinek társaságában — Az elsőnek felszabadult község új emlékműve: Madarassy Viktor Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása

Elindult az emlékstaféta

A kormány elnökhelyettese ezután leleplezte a battonyai felszabadulási emlékművet. A nagygyűlés az Internacionálé hangjaival ért véget.

A kora délután ismét ezernyi vörösnyakkendős fiatal népesítette be az emlékmű előtti teret: *Szabó* Ferenc, a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára ünnepélyesen elindította a „Csapattól csapatig a felszabadító harcok útvonalán" elnevezésű országos úttörő emlékstafétát. A mozgalom egymillió magyar úttörő és kisdobos tiszteletgése a felszabadítók emléke előtt: Battonyáról indult és április 4-re ér Emesmedvesre, az ország utolsó felszabadult helységébe.

Fehér Lajos:

Történelmi igazságtevés

Szívből köszöntjük Önöket, abból az alkalomból, hogy 25 esztendővel ezelőtt e térségben léptek először hazánk földjére a Szovjetunió felszabadító katonái. Történelmi esemény, soha nem feledhető sorsforduló nyitánya volt ez: negyedszázaddal ezelőtt itt vette kezdetét hazánk felszabadítása. A fasizmus dühöngő terror-uralmától szenvedő népünk e hírből, Battonya felszabadulásából merített erőt és hitet.

— Ma Önökkel ünnepel virágzó, fejlődő szocialista hazánk dolgozó népe, itt kezdődik a szabad, független népi Magyarország negyedszázados évfordulójának méltó megünneplése. Ebben az ünnepi órában első gondolatunk azoké, akik vérüket ontották, életüket áldozták szabadságunkért. Kegyelettel és hálával emlékezzünk az érettünk is harcoló szovjet hősökre, a Vörös Hadsereg oldalán küzdő bolgár, román és jugoszláv harcosokra, akik szabadságukért küzdve magyar földön estek el. Kegyelettel és büszkeséggel emlékezünk a népünk szabadságáért életüket áldozó kommunista mártirjainkra, a fasizmus ellen fegyverrel harcoló magyar hazafiakra. Szívből köszöntjük mindazokat, akik részt vettek hazánk felszabadításában.

— Az emlékmű, amely a mai naptól hirdetni fogja Battonya népének háláját és emlékezteti a következő nemzedékeket hazánk hős felszabadítóira, egyben méltó jelképe is újabbkori nemzeti történetünk e döntő sorsfordulójának. Van valami történelmi igazságtevés abban, hogy országunkban elsőként a Viharsarok népe, Békés, Csanád, Csongrád szegényparasztjai, kubikosai nyerték el szabadságukat. Ez a föld századokon át izzó társadalmi harcok, véres osztályháborúk színtere volt. A Tisza—Maros háromszögében élő elnyomottak — magyarok, románok, szerbek — együtt szenvedtek és lázadtak, majd közös, szervezett fellépéseikkel bizonyították erejüket, harckészségüket és osztályöntudatukat. E föld lakói mindig a magyar munkásosztály odaadó szövetségesei, bátor harcostársai voltak, és azok is maradtak.

Fehér Lajos a továbbiakban a 25 év alatt elért eredményeket méltatta, majd a gazdaságirányítás reformjának jelentőségét a továbbfejlődésben. Megemlékezett arról is, milyen nemzetközi tekintélyt vívott ki hazánk dolgozó népe munkájának eredményeivel, békeszerető politikájával.

A szovjet—magyar barátságról a következőket mondotta:

— Sokszor elmondottuk, és most, amikor hálával gondolunk a felszabadító harcok hőseire, megismételjük: a magyar—szovjet barátság jelenünk szilárd alapja, jövőnk biztos záloga. Szilárd meggyőződésünk, hogy akkor szolgáljuk legjobban nemzeti érdekeinket és az internacionalizmus eszméjét, ha nap mint nap e barátság elmélyítésén munkálkodunk. E barátság békénk záloga is.

Beszédét a következő, jövőbe mutató gondolattal zárta:

— Pártunk és kormányunk politikája egyértelmű és határozott. A jövőben is mindent elkövetünk, hogy erősödjék és fejlődjék a szocialista országok, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége. Mindent elkövetünk, hogy a kommunista és munkáspártok moszkvai tanácskozásán közösen elfogadott határozatoknak megfelelően elősegítsük az összes antiimperialista erők harcát a szocializmus, a haladás, és a béke érdekében.

— Kedves Elvtársak! Az emlékmű, amelyet most felavatunk, hirdesse a magyar földnek ezen az elsőként felszabadult darabkáján, hogy negyedszázaddal ezelőtt a magyar nép számára új honfoglalás kezdődött. Hirdesse, hogy népünk érzi és érti: a Szovjetunió ereje és iránt tanúsított testvéri barátsága a mi szabadságunk és függetlenségünk legbiztosabb záloga. A magyar nép ma szabad hazában, békében és biztonságban él és dolgozik, s a haladás legyőzhetetlen nemzetközi erőivel összefogva, bizakodással tekint a jövőbe.

Értékes munka illik a jubileumi esztendőhöz

Újszerű munkaversenyt indítottak a szegedi üzemek

A szegedi gyárak dolgozói mélységes együttérzéssel fogadták az MSZMP Központi Bizottságának és a Hazafias Népfront Országos Tanácsának felhívását, amelyet egész népünkhöz intéztek, hogy „...emlékezzünk meg bensőségesen hazánk történelmének e kiemelkedő eseményéről és készüljünk méltóan a közelgő nagy nemzeti ünnepünkre, 1970. április 4-re, az egész ország felszabadulásának negyedszázados évfordulójára".

Népünkhöz intézett felhívásban arra kérik dolgozóinkat, hogy ahol lehetséges, szervezzenek munkaversenyt, tegyenek felajánlást az ünnep tiszteletére, köszöntsék munkaversennyel felszabadulásunk negyedszázados évfordulóját. A kora reggel munkába indult szegedi dolgozók még nem kapták kezükhöz a reggeli lapokat, s így nem is volt módjukban elolvasni a nemzethez intézett felhívást, azonban a gyári pártszervezetek vezetői gyűlésre hívták össze a délelőttös műszakok dolgozóit, hogy megbeszéljék tennivalóikat és kijelentsék: egyetértenek a felhívással és csatlakoznak hozzá, annak szellemében kívánnak felkészülni a felszabadulás megünneplésére.

Szegedi Ruhagyár:

Védjük és gyarapítsuk!

A Szegedi Ruhagyár művelődési termében több mint kétszáz dolgozó hallgatta meg *Berzsenyi* Lajosnak, a gyári pártbizottság titkárának rövid tájékoztatóját, amelynek során ismertette az MSZMP Központi Bizottságának és a Hazafias Népfront Országos Tanácsának felhívását. A dolgozók nagy figyelemmel hallgatták a felhívás szövegét, lelkes tapssal üdvözölték és fejezték ki egyetértésüket. Jól eső érzés tükröződött az arcokon, olyan, amely akkor jelentkezik, amikor az emberekhez szívből és szívükhöz szólnak.

Elsőnek *Fekete* Károly szabász, a „November 7" szocialista brigád vezetője kért szót: — *Magam és brigádom nevében csatlakozom a felhíváshoz, megbeszéljük vállalásainkat és minden brigádot arra kérek, kövesse példánkat.*

A példát gyorsan követték a többi brigádok. *Bárdi* Istvánné varrónő, a Rákóczi Ferenc nevét viselő brigád vezetője versenyre hívta ki a ruhagyár összes szocialista brigádját és kérte, hogy felhívásukat juttassák el a vállalat szentesi és bácsalmási üzemeinek kollektíváihoz is. *Bogdán* Imre raktári segédmunkás, brigádvezető néhány mondattal visszaemlékezett a negyedszázaddal ezelőtti időkre: — Mi, akik a múlt rendszerben is dolgoztunk, a saját bőrünkön éreztük az akkori körülményeket. A felszabadulással nyílott meg a lehetősége annak, hogy ma nyugodtan és jól élhetünk.

Horváth Sándorné varrónő a B-műszak négyes termének két brigádja nevében mondta el, hogy új munkaversenyt szerveznek és rövidesen megteszik felajánlásaikat is. Ezután *Balogh* János szabász, az Alkotmány brigád vezetője kért szót: — *Én azt szeretném, ha a vállalat gazdasági veztői olyan feladattervet dolgoznának ki, amelyben elénk tárnák a tennivalókat,* hogy miben kérnek külön is segítséget a gyár munkásaitól. Záros határidőn belül, mondjuk tíz nap múlva készítsék el azt a programot és mi majd annak ismeretében határozzuk meg felajánlásainkat és biztos vagyok a sikerben is.

Több brigádvezető mondta el egy-egy mondatban, hogy egyetértenek Balogh Jánossal, s a célok ismeretében tudnak majd legtöbbet nyújtani a vállalatnak, a gyári közösségnek. *Hetesi* István műszerész főművezető, az arany éremmel kitüntetett „Szputnyik" brigád vezetője annak a reményének adott kifejezést, hogy a ruhagyári munkások a fel-

(Folytatás a 3. oldalon.)

Bővülnek a magyar—finn kapcsolatok

A magyar—finn árucsere értéke évente mintegy 12—14 millió dollár. A Finnországba irányuló magyar árukivitelben különféle anyagok részesedése az utóbbi években 30—50 százalék között volt, a könnyűipari cikkek aránya 30—40 százalék, míg a gépipari termékek az exportban csupán 5—10 százalékkal részesednek. A magyar külkereskedelmi vállalatok többek között hengerelt árut, timföldhidrátot, gyümölcsöt, élelmiszeripari termékeket, televíziókészüléket és gyógyszer-alapanyagokat szállítanak Finnországba. Az utóbbi időben a két ország üzleti körei igyekeztek az áruszerkezetet úgy alakítani, hogy a földrajzi távolság ellenére csökkenjenek a fuvarköltségek, vagyis törekedtek a kevesebb anyagot tartalmazó cikkek arányos növelésére.

Előkészületben van a két ország gazdasági, ipari, műszaki együttműködési megállapodásának megkötése; aláírására előreláthatólag Urho Kekkonen elnök budapesti tartózkodása alatt kerül sor. (MTI)